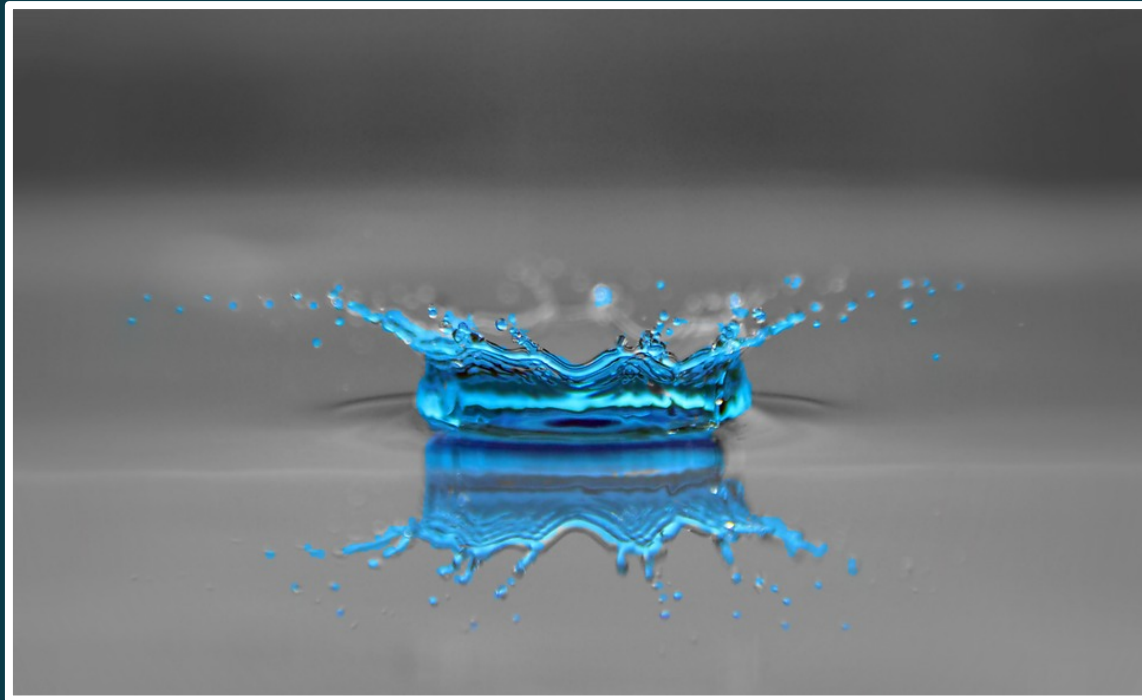

“การลดอันตราย” ในชีวิตประจำวัน

Harm reduction from below

“การลดอันตราย” สัมพันธ์กับแนวคิด ความเสี่ยง และ ความอ่อนแอ เปราะบาง ของคนท้องถิ่น

- คนท้องถิ่นรับรู้ ให้ความหมาย นำเสนอภาพตัวแทน และตอบสนองต่อ ความอ่อนแอเปราะบางหรือความเสี่ยงต่อสุขภาพ
- สนใจการเผยแพร่ความรู้และสร้างความตระหนักเกี่ยวกับความเสี่ยงของรัฐ
- การให้ความหมาย ความไว้วางใจ และตอบสนองของคนท้องถิ่นต่อความรู้ เรื่องความเสี่ยงที่รัฐสร้างและเผยแพร่
- การลดอันตรายเป็น “ปฏิบัติการ” ของกลุ่มเสี่ยงในฐานะผู้กระทำการทาง สังคม (an expression of agency) เพื่อลดความรู้สึกอ่อนแอเปราะบาง และความเสี่ยงต่ออันตรายและความเจ็บป่วย
- การลดอันตรายเป็น “เครื่องมือทางการเมือง” เพื่อบริหารจัดการพลเมือง (a form of manipulation) ด้วย

การลดอันตราย..ในมิติทางสังคมวัฒนธรรม

- การลดอันตราย เป็นวิธีการพื้นฐานที่มนุษย์ในทุกวัฒนธรรมใช้เพื่อ “ป้องกัน” ความเสี่ยงสุขภาพ
- “จัดการควบคุม” ไม่ให้อาการเจ็บป่วยมีอาการรุนแรงขึ้น
- “ส่งเสริมสุขภาพ” ให้ร่างกายจิตใจแข็งแรงไม่เจ็บป่วย
- การลดอันตราย เป็นส่วนหนึ่งของระบบความเชื่อวัฒนธรรมสุขภาพท้องถิ่น

ตัวอย่างการลดอันตรายในชีวิตประจำวัน

- คนเอเชียดูแลสุขภาพด้วยการเลือกรับประทานอาหารภายใต้ทฤษฎีร้อน-เย็น เพื่อปรับสมดุลของธาตุในร่างกาย (ดิน น้ำ ลม ไฟ)
- เลือกกินอาหารที่ช่วยลดการเกิดแก๊สในกระเพาะ ขับเสมหะ และป้องกันพยาธิ ซึ่งจะเป็นสาเหตุการเจ็บป่วย

ตัวอย่างการลดอันตรายในชีวิตประจำวัน

หลังฉีดยาฆ่าแมลง ชาวสวนในประเทศอินเดียจะทาน้ำมันมะพร้าวทั่วตัว ขณะที่ชาวนาในภาคเหนือของไทยจะทานยาปฏิชีวนะ เพื่อลด “ความร้อน” ของร่างกายที่เกิดจากสารพิษของยาฆ่าแมลง

คนอินเดียที่สูบบุหรี่หรืสมุนไพร (beedie cigarette roller) จะรับประทานวิตามินโทนิค (vitamin tonic) และฉีดวิตามิน บี 12 เพราะเชื่อว่าช่วยลดอาการอ่อนเพลียและป้องกันวัณโรค

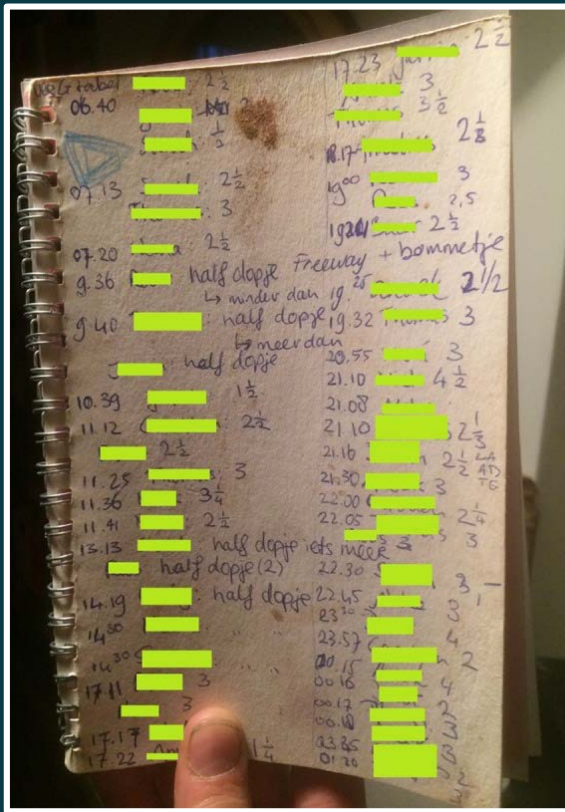
การศึกษา “การลดอันตราย” กรณีศึกษาการใช้สารเสพติด

โดย Inge Van Schipstal และคณะ (2016)

- ศึกษา “การลดอันตราย” ในชีวิตประจำวันในกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติด ประเทศเนเธอร์แลนด์
- วิจัยว่านโยบายการลดอันตรายกระแสนักมองข้ามประสบการณ์การใช้ยาเสพติดและคุณค่าที่หลากหลายของยาเสพติดที่มีต่อผู้ใช้ยา
- กลุ่มเสี่ยงตีความความเสี่ยง ให้ความหมาย และจัดประเภทความเสี่ยงจากยาเสพติด โดยใช้วัฒนธรรมกลุ่มย่อย สัญลักษณ์ และมิติเชิงสุนทรียะ
- เทคนิควิธีการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดในกลุ่มวัยรุ่นผู้ใช้ยา อยู่ภายใต้เครือข่ายความสัมพันธ์ที่หลากหลาย และผันแปรไปตามพื้นที่และเวลา
- มีการดูแลเอาใจใส่กันในกลุ่มเสี่ยงผู้ใช้ยาเสพติด ซึ่งเป็นคุณค่าและบรรทัดฐานของการใช้ยาเสพติด
- เปิดเผยให้เห็นการทดลองที่หลากหลายของเทคนิคการลดอันตรายหรือความเสี่ยงจากการใช้ยาเสพติด ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังปาร์ตี้ ในกลุ่มวัยรุ่นผู้ใช้ยา

Gamma hydroxybutyrate (GHB) logbook kept by Heleen at an after-party (photo by Inge van Schipstal, April 2014).

Example of a flow toy—a “spiral”—bounced back and forth between after-party participants (photo by Romy Kaa, Utrecht, December 6, 2013)

ข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญในการศึกษา “การลดอันตราย” โดย Mark Nichter

- ให้ความสำคัญกับความหลากหลายของประสบการณ์และวิธีการตอบสนองต่อความเสี่ยงสุขภาพของกลุ่มเสี่ยง
- กลุ่มเสี่ยงมีมุมมองและจัดการกับความเสี่ยงสุขภาพในระดับชีวิตประจำวันอย่างไร
- กลุ่มเสี่ยงและคนที่ต้องถื่นตอบสนองอย่างไรต่อความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงสุขภาพและมาตรการต่างๆ เพื่อควบคุมป้องกันปัจจัยเสี่ยงสุขภาพของเจ้าหน้าที่
- การที่จะเข้าใจเทคนิควิธีการการลดอันตรายของกลุ่มเสี่ยง เราจำเป็นต้องเข้าใจความสัมพันธ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นผ่านการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความเสี่ยงสุขภาพ

ข้อเสนอแนะประเด็นสำคัญในการศึกษา “การลดอันตราย” โดย Mark Nichter (ต่อ)

- ให้ความสนใจต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน การตระหนักของคนในชุมชนต่อความเสี่ยง สุขภาพ และสนใจที่จะดำเนินการศึกษาหา

สาเหตุและแนวทางการป้องกันกันเอง หรือ “ระบาดวิทยาชุมชน” (Popular epidemiology) ที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ไม่ใช่รอให้เจ้าหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการและชาวบ้านมีบทบาทเพียงแค่ผู้ให้ข้อมูลเท่านั้น

- งานศึกษาชาติพันธุ์วรรณนาการจัดการความเสี่ยง ที่เกิดขึ้นในครอบครัว และชุมชน โดยเฉพาะการให้ความสำคัญต่อประเด็นความเสี่ยงทางสังคม ความเสี่ยงทางอัตลักษณ์ และการสูญเสียความสัมพันธ์ทางสังคมจากการ ลด ละ เลิก ปัจจัยเสี่ยงสุขภาพ

แนวคิดการลดอันตราย เชื่อเชิญให้เราใส่ใจต่อ
ความหลากหลายของเทคนิควิธีการที่ผู้คนมีประสบการณ์
และตอบสนองต่อความเสี่ยงสุขภาพ ทั้งระดับปัจเจกบุคคล
ภายในกลุ่มทางสังคม และกลุ่มในวัฒนธรรมย่อย

- Mark Nichter